

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
Makó, Kazinczy-u. 3.

Megjelenik hétfő kivételével
minden nap.

Fontosabb a "l'omme" h'it-
főn re-gel is.

M A K Ó I FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Félévre . . . 3 K 50 f.

Egy óra . . . — K 60 f.

Vidékre postán küldve:

Félévre . . . 7 K — f.

Egy óra . . . 1 K 20 f.

Hirdetések díjszabás szerint.

Politikai napilap.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:
ESPERSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

A munkanélküliek.

Makó, szept. 28.

A cím után ne gondolja senki, hogy ebben a cikkben most azokról a szegény emberekről lesz szó, a kiket gazdasági helyzetünk nyomoruságos volta gyakran bekerget a munkanélküliségbe, abba a helyzetbe, a mikor ezek a szegény emberek sokszor nagy családjukkal egyetemben napokon, sőt hónapokon át éheznek, fájznak, nyomorognak, mert munka hiányában nem képesek megkeresni a mindennapi betevő falatot.

Most azokról a munkanélküliekről van szó, a kik se nem éheznek, se nem fájznak, se nem nyomorognak, sőt mindezekről a szenvedésekről még csak halvány fogalmuk sincs. Mert az ő életük a bőség, a gazdagság, a fényezés, a mindig jóllakottság.

Azokról a munkanélküliekről akarunk beszélni, a kiknek éppen ez a munkanélkülisége okozza a szegény emberek munkanélküliségét, nyomoruságát, szenvedését ebben az országban.

Magyarország valamennyi kormánypárti lapja tegnap reggelre — vezércikkükben egy ugyanazon tónusban szólalt meg. Dicsőséget s dicséretet zengve a — munkának, jelezte, hogy ennek a tulongtul szerencsés országnak van egy „munkapártja“, mely kiválóan hatékony hatással megkezdte működését: — a munka jegyében. „A munka jegyében“, majdnem valamennyi lapjuk vezércikkének még címe is ez volt s a munka kezdését az országgyűlés tegnapi megnyitására hirdették.

Elmult a tegnap. Az országgyűlés össze is jött, ülésezett is. Tartott az első napi ülés teljes 25 percen át. Rettenetes még csak elgondolni is. Huszonöt pernyi munka egy nemzet életében milyen jelentős és messze előre kiható lehet. Különösen az a tegnapi nagy munka, melynek a hosszu idejéből is 24 percet még a szünet után való kölcsönös üdvözlések töltöttek be. De a 25-ik perc aztán megkezdte a munkapárt igazi munkáját. Azt, melyet a nemzet vár tőle. Berzeviczy Albert elnök javasolta a 25-ik percben, — figyelj jól ide Magyarország népe — hogy a Ház bizonytalan időre napolja el magát, most még inkább figyeljen minden munkapárti és nem munkapárti — mert nincs mit dolgozniok. A képviselők pedig a javaslatot egyhangulag elfogadták, sőt meg is éljenezték érte az elnököt és szerteoszlottak.

A nyomorgó, siró, jajgató és segítségért sóvárgó Magyarországnak három hónapi pihenő után összeülő parlamentjének nincs mit dolgoznia, újra szétmentek a nagyságos és méltóságos képviselők, hogy tovább pihenjenek.

Nem találunk tehát munkát ott, a honnan 20 millió magyar várván-várja és sürgősen sürgeti a nemzet megváltó munkák egész sorozatát. Nem találunk munkát képviselőink, a kik pedig látói és tudói kell, hogy legyenek országunk züllyött állapotának és a kik négy hónappal ezelőtt rettenetes fogadkozással tettek ígéretet azokra a munkákra, melyek már elodázhatlanok.

A munkanélküliekké lett nagyságos és méltóságos s még nagyobb című urak azonban már sem emlékeznek az

ígéretükre, a jövendővel megmit is törődnek. A nép csak szenvedjen tovább, ők, ha munkanélküliek is, kapják a képviselői fizetést a munkanélküli napokra és hónapokra is és címeikből se kopik ki az alatt sem egyetlen betű se.

Hát ezt jelenti a „munka jegyében“ való „munkapárti munka“, mit sippal, dobbal, trombitával váltig hirdettek? Hát csak ezt jelenti, a — munkátalanságot.

Keserves közhely volna már felsorolása, részletezése annak a munkának, mely égetően sürgős már hosszu évek óta. Belügyeinkben, különösen itt is a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem terén ezernyi a baj, mit orvosolni kellene s a min a parlamenti céltudatos munka segíteni tudna. És a helyett, hogy erős, szociális munkához fognának, egyszerűen adják hírül mindenki-nek, a kiket csak illet, hogy nincsen munkájok.

Ennél rettenetesebb helyzetrajz nem lehet még egy országban sem s jellemzőbb parlamenti helyzetet sehol se találni.

A parlamenti urak készek állandóan munkanélküli lenni, nem gondolva azzal, hogy munkanélküliségük állandó fenntartója sőt fokozója a szegény nép munkanélküliségének. A jóllakott munkanélküliség nem érzi az éhező munkanélküliséget.

De csitt! Halgasson minden kifogás, minden bíráló szó. A „munkapártiak“ ez a „munkája.“ Hát talán ne legyen elég, hogy mind ez a „munka jegyében“ van. Olvassátok a dicséretet s dicsőséget zengő munkapárti lapokat és hódoljátok be a — munkanélküliség előtt.
kp.

□ Tisza István a pápa ellen. A dunántúli evangélikus református egyházkerület ma délelőtti közgyűlésén gróf Tisza István főgondnoki megnyitóbeszédében a Borremeus-enciklikáról beszélt. Elítélően nyilatkozott róla s ezt mondta, hogy a római katolikus egyháztól, ha ezen a végzetes téren marad, elfordul valláskülönbség nélkül a felvilágosodott emberiség közhangulata. A beszédet szószerint jegyzőkönyvbe iktatták.

A fogyasztási adóberlet ügye.

Van-e hát döntés?

Makó, szept. 28.

A „M. H.“ ma esti számában nyilatkozatot közöl, a mely szerint a lap tudósítója előtt dr. Galambos Ignác polgármester ma odanyilatkozott, hogy a fogyasztási adóberlet ügyében még nem történt döntés. „Az a hír — mondja a polgármester — hogy Makó város megkapta a fogyasztási adóberletet, nem igaz.“

Ezzel a nyilatkozattal szemben mi, kik ma reggeli lapunkban már közöltük az eredményt, határozottan fenntartjuk állításunkat, hogy a döntés tegnap délelőtt már tényleg megtörtént. Hozzáteszük ehhez még azt is, hogy a döntésről a polgármester annyira tudottis, hogy abban ő cselekvőleg részt is vett.

A tény az, hogy Justh Gyula képviselőnk odáig vitte a bérlet ügyét, hogy a pénzügyminiszter tegnap délelőtt tudatta vele, hogy 66 ezer koronáért hajlandó odaadni a városnak a bérletet, ha ezt a város elfogadja. Justh ezt maga is elfogadhatónak találván, azonnal sürgönyözött Galambos Ignác polgármesternek a zal a kérdéssel, hogy megadja-e a város a 66 ezer korona vételárát, a mennyiért most már a miniszter ideadja. A polgármester azonnal vissza sürgönyözött Justh-nak, hogy a város elfogadja a miniszter ajánlatát. Ezt a miniszter mindjárt tudomásul vette s ebben az értelemben döntött azonnal, vagyis a város megkapta a bérletet.

Ez a tényállás, melyen mit se változtat, hogy a polgármester csakis a képviselőtestület utólagos jóváhagyása reményében járulhatott hozzá a miniszter által kikötött összegben. Mert bizonyos, hogy a polgármester

Ajálja a nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ujonnan, a modern kor igényei-
nek megfelelően berendezett üzletét o
Fővárosi elsőrangú cégeknél több éven át mint

BIRÓ JÁNOS férfi szabó **Makó**

Dessewffy tér 4. szám alatt. Tőkey féle-ház.

szabász működtetem, mely elég garanciát nyújt arra, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítsem.

Nagy választék hazai és külföldi szövetekben.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Mindennemű öltönyök a legújabb divat
szerint, izléses kivitelben, legjutányosabb
o—o o—o árban készíttetnek. o—o o—o

Elsőrendű munkások felvétetnek.

eljárását ebben helyeslőleg veszi tudomásul a képviselőtestület.

Hogy a tényállás dacára micsoda tendencia vezet a polgármestert, a mikor a való tényeket ő maga cáfolja, igazán nem értjük. A mi híradásunk annyira a legközvetlenebb forrásból származott, hogy ennek a hitelessége mellett tizenegy makói polgár tanuskodhatik. Mert ennyivel közölte mindezt maga Justh Gyula tegnap délelőtt az országához folyosóján éppen akkor, a mikor a jelzett táviratváltás megtörtént.

Nem keressük most a cáfolat tendenciáját, a melyet pedig jól ismerünk. Csak annyit jegyzünk meg, hogy furcsának tartjuk ebbe az ügybe a párt politikának a belekeverését.

k.

Ipariskolai tanítválasztás.

A következő tanfelügyelő.

Makó, szept. 28.

Tegnap délután tartott az iparos tanoncskolai bizottság gyűlést. Ezen Polyánszky László tanfelügyelő is megjelent. A gyűlés tárgysorozatán szerepelt, hogy a tanoncskolánál megüresedett két tanítói állást is be fogják tölteni.

Erre a két állásra összesen heten pályáztak. A dotáció nem sok, de minden kölyök fókára is jut sok felöltö eskimó.

A jelenvolt tanfelügyelő mind a hét pályázó jelöltetéséhez hozzájárult. Tizennyolc bizottsági tag volt jelen. A bizottság az ipariskolához tanítóknak megválasztotta Nagy Lajost és Muresan Sándort.

Az utóbbi megválasztása ellen a tanfelügyelő vétőt akar emelni, holott a bizottság 12 szavazatával, tehát a szavazatok kétharmad részével választották meg.

Azzal érvel, hogy a megválasztott tanító seholsem működik.

Ebben az okoskodásban két botlás van, az egyik a tanfelügyelő következetlensége. Neki már a jelölés alkalmával módjában állott kifogásait előadni, illetőleg a megválasztottat nem jelölni, de ha már jelölte, akkor miért áll utólag elő kicsinyes kifogással, mert a második botlás ott van, hogy az illető nem választható, mert nem működik mint tanító. Ilyen felfogás szerint tehát a diplomával bíró tanító nem pályázhatik csak akkor, ha állása van. Vagyis az állás nélküli tanítónak nem kell a kenyér, nem szabad állást vállalnia.

Kijelentjük azonban szívesen, hogy ezzel a felszólalásunkkal nincs szándékunk újból „egyes személyek kifogástalanságát elhomályosítani,” elhomályosítják majd azt a működésükkel ők maguk is.

Egyházi politikai harcot akarnak.

Párty püspök indítja.

Budapest, szept. 28.

A politikai körökben másról nem beszélnek ma, mint Párty Sándor szepesi püspök rendeletéről, amelyben Richter János munkapárti képviselőt lemondásra szólítja fel a képviselőségről, Rudnay prépost munkapárti képviselőt pedig felszólítja, hogy vagy papi állását, vagy a képviselőséget hagyja ott. Az esetről a

tényállást a következőkben ismertetjük:

Az alsókubini választókerület az utolsó választáson Richter János árvanagyfalvi lelkészt jelölte munkapárti programmal. Párty püspök, utalással arra, hogy Richter, megválasztása esetén nem lakhatnék állandóan a községben, őt a jelöltségvállalástól eltiltotta. Richter vállalta a jelöltséget, mire a püspök felügesztette őt s azóta Richter egyházi funkciót nem végezhet. A felügesztést Richter meglebbezte Sa massa egri érsekhez, aki Párty rendelkezését, hivatkozással egy a XVIII. században közzétett dekrétumra, jóváhagyta. A felügesztett papot megválasztották. Azóta Richter mindent elkövetett, hogy Párty püspököt rendelkezése megmásítására bírja. Jelenkezett, hogy élőszóval igazolja magát, megbánással kér bocsánatot, kijelentette készségét, hogy kolostorba vonul s szent élettel vezekel. Rámutatott arra, hogy bűne megtorlatott már a felügesztéssel és annak következményeivel. De Párty nem fogadta őt s irásos előterjesztését is visszautasította. A püspök ragaszkodott döntéséhez és követelte, hogy Richter képviselőségről mondjon le.

Richter most tiltakozott, hogy vele szemben egy meg ki nem hirdett dekrétumot alkalmazzanak s tiltakozott polgári jogainak elkobzása ellen.

Keletkezett aztán a Richter ügynek folytatása is. Richternek párfogója akad Baigha Jenő ávavarájjai plébános személyében. Párty Baighát is felügesztette a dekáni és iskolafelügyelői tisztjében, amelyet Baigha negyedszázad óta tölt be közmegelegedéssel.

Az eset a politikai körökben óriási szenzációt keltett s nincs kizárva, hogy Khuen Héderváry gróf miniszterelnök ma vagy holnap Bécsbe utazik és az ügyet a felség elé terjeszti.

Hir szerint az ügygel a mai minisztertanács is foglalkozott.

Nagy Gyógyszertár a „Meváltóhoz.” Aradi-utca.

Főtérhez közel.) Telefonszám 9.

NAPI HIREK.

Meghívó.

Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága október hó 3-án hétfőn délelőtt 10 órakor ülést tart. Ezt megelőzőleg a bizottság függetlenségi párti tagjai reggel 8 és fél órakor a III. kerületi függetlenségi körben (postaház) előértekezletet tartanak. Erre a bizottsági tagok teljes számban való megjelenését kérem.

Vertán Etele
partelnök.

— Az alispán megkeresése. Hervey István alispán ma délelőtt megkeresést intézett Makó város képviselőtestületéhez, melyben azt kéri, hogy a város mint alapító tag lépjen be az országos gyermekvédő

ligába. Az alispán átiratát legközelebbi közgyűlésén tárgyalja Makó város képviselőtestülete.

— Fedák Sári Makón. Fedák Sári ma délben Antal Margit tanítónő unokahuga látogatása végett Makóra érkezett. A nagy művész ez alkalomból meglátogatta M. Turchányi Olgát is és megígérte, hogy egy este fel fog lépni a makói Hollossy Kornélia színházban.

— Az Ehrlich 606 gyógyítja a leprát. Andrusson dr., a szentpétervári leprabetegek kolóniáján két betegen kísérletet tett az Ehrlich féle szerrel. A kísérlet meglepő eredményre vezetett. A két leprabeteget, akik már csaknem egészen megváltak, a befecskedés után gyors javulás mutatkozott.

— Az orosházi—szentesi ut. Szentesről Orosházáig nincs rendes ut. Most a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Csongrádmegye a már Mágocsig megépített utat Mágocstól Orosházáig megépíttesse. Az ut építéshez Károlyi Imre gróf 25,000 korona készpénzzel és a könek a helyszínre való fuvaroztatásával járul hozzá.

— Az izraelita egyházból. A makói izraelita egyház iskolaszéke és előjárósága holnap, csütörtökön délután Dózsa Sámuel dr. elnöke alatt ülést tart. Az iskolaszék ülése délután 4 órakor, az előjárósági felőlőkör veszi kezdetét.

— Ehrlich tanár Fűtintetése. Berlinből taviratozzák: A német lapok tudvalevőleg több ízben szóvá tették, hogy hivatalos helyen még mindig késnek tudomásul venni Ehrlich tanár érdemeit. Most végre egy a német kormányhoz közelálló lap a azt jelent, hogy Vilmos császár Ehrlich tanárt valóságos titkos tanácsossá fogja kinevezni és a kegyelmes címet adja neki.

— Gazdátlan csikó. A város rendőrkapitányi hivatalánál egy darab gazdátlan csikót őriznek, melyet a tulajdonos a hivatalos órák alatt vehet át.

— Sok a csavargó. Rácz Szabó István és Csurgai Atilla mind ketten debreceniek, már néhány nap óta Makón tartózkodnak és abból tartották fen magukat hogy engedély nélkül koldultak. Ezért ma mindkettőt letartóztatták és illetőségi helyeikre toloncolják őket.

— Elhullott libák. Most a rendőrség állandóan vizsgálja az udvarokat, Olasz Sámuelné udvarán igen érdekes leltre bukkant. Olaszné libái ugyanis elhulltak, de a gondatlan asszony a libáknak hulláit nem vitte ki a dögterre, hanem úgy ahogy az udvarán ásta el. A kutyák természetesen kikaparták a libák hulláit, melyek rettentő büzt árasztottak. A feljelentett asszonyt a rendőrhatalóság a legszigorubbán fogja megbüntetni.

— Állatbetegségek. Csanádpalotai levelezőnk közli velünk, hogy ott a sertésvész járványosan fellépett, miért is a hatóság elrendelte a forgalmi zárlatot.

— A kolera terjed. Ez ellen minden módon védekezni kell. Első feltétele a tisztaság. Az ember tisztán tartja házát, háztájékát részben már elszigetelte magától a veszedelmes betegséget. De ez nem elégséges, gondot kell fordítani saját magára különösen a szájüreget, a fogakat kell tisztán tartani a ma legjobbnak bizonyult Professor Richter-féle fogporral és Dr. Papp-féle szájvízzel. Makón Lukács Ferenc

gyógyszerészeti laboratóriumában készül az Aradi-utcán, ugyanott a gyógyszerárban kapható olcsón, hogy a legszegényebb ember is hozzá juthat.

Gyermekvédelem.

A városok kötelessége.

Az utóbbi időben nagy humanitárius mozgalom indult meg a gyermekvédelem terén. Legutóbb azzal a kérdéssel foglalkozott a városok országos kongresszusa Temesvárott s ebben a kérdésben nagyobb mozgalom megindítását vették tervbe. A kongresszus elnöke Bárczy István a székesfőváros polgármestere ma megkeresést intézett a városokhoz, melynek főbb pontjait a következőkben közöljük:

Az állami gyermekvédelem nagyszabású alkotásai mellett, szükség van olyan községi intézményre, amelyek a helyi szükségletek kielégítésére alkalmasak amelyeket a helyi társadalom, mivel áldásos működésüket közelből észlelheti, vezetésükben, fejlesztésükben tevékenyen részt vehet, erkölcsileg és anyagiilag szívesen támogat.

Ezek a kisebb és speciális feladatokat szolgáló városi intézmények végeznék azt a finomabb individualizáló részletes munkát, amelyre az állami gyermekvédelem nem vállalkozhat, mert a nagykeretek e feladatok megoldására nem alkalmasak. Ez intézményekből számúzni kell a hivatalos formákat és szigorú eljárást s tag teret kell nyitni a helyi társadalom tevékenységének számára.

1. A gyermekvédelemnek végeredménytlen az a célja, hogy az országnak testileg és szellemileg, egészséges, munkabíró és lelkiileg boldog nemzedéket neveljen.

E cél megközelítése érdekében először is a csecsemő halandóság elleni küzdelmet kell szervezni. Kerületenként csecsemő dispensairek (csecsemő gondozó intézetek), orvosi tanács adók, anyák kioktatása, szoptatási segélyek, ingyen tej és ingyen gyógyszer, csecsemő gondozók kiképzése és alkalmazása. Központi csecsemő intézet, mint gyermek kórház, szervezni a városi tejkonyhát, mely a dispensaireket ellátja, irányítja és ellenőrzi: szervezi a hatósági dajka-közvetítést és felügyel a magán dajkaságba adott gyermekekre (tejtestvérség), menedéket nyújt a gyermekágyas nőknek tapasztalatainak tudományos feldolgozásával és népszerű iratok terjesztésével, továbbá a bábáknak tartandó tanfolyamokkal a csecsemő védelem ügyét propagálja és küzd a babona ellen.

2. A tuberkulózis és skrofutás gyermekek (serdültek) megmentésére szolgáló mozgalmat kell szervezni. Nagyobb gyermekek elhelyezése külön nép szanatóriumban vagy megállapodás a már meglévő szanatóriumokkal a tenger mellett, az erdélyi sóstavak és a Balaton mellett felállítandó nyári üdülő házak, erdei iskolák

3. Az állandó testi vagy szellemi fogyatkozásban szenvedő gyermekekről való gondoskodás szervezése. Vakok, süketnémák, nyomorultok, agy és ideg beteg gyermekek, epileptikusok, gyenge tehetségűek, kifejezetten hülyék es gyógyíthatatlan beteg gyermekeknek megfelelő intézetekben való elhelyezése, esetleg ilyen célt szolgáló intézetek létesítése, fejlesztése, meglévők támogatása.

A most felsorolt intézmények és intézkedések részben a veszélyeztetett gyermekélet megmentését, a megrongált egészség helyreállítását, részben az olyan gyermekek gondozását és megfelelő ellátást célozzák, akik a társadalomnak teljes értékű tagjai velük született fogyatkozásuknál fogva sohasem lehetnek. A következő csoportba az élet számára megmentett testileg és szellemileg ép gyermekeknek tisztességes felneveléséről való gondoskodás tartozik.

4. Védekezés a gyermek kinzások, prostitúció és a gyermekeknek munkában való felhasználása ellen. Marfir gyermekeknek felkutatása, szülők és munka adók feljelentése, büntetése. Probation officer alkalmazása, rossz lakások és rossz elemzés követelményeit a siralmas sorozati eredmények mutatják.

5. Iskola kerülés, koidulás, csavargás megakadályozására irányuló intézkedések, valamint a gyermekeknek utcai és éjjeli mulatóhelyeken való házalása. (Rikkancs, cipőzsinór, gyufa, ceruza árulástól, pornográfikus könyvektől és képektől való eltiltása.)

6. Árva gyermekekről való gondoskodás, árva és szerzetes házak állítása, fejlesztése és ellenőrzése (Boardingout rendszer patrónáge).

7. Az iparos tanulók (tanoncok) ügyének szervezése, részükre otthonok felállítása és az iparos tanulók munka közvetítése.

8. Kiváló képességű gyermekek tovább képzése megfelelő intézetekben.

9. A züllés veszélyének kitétt gyermekek megmentése külön célra létesítendő nevelő intézetekben ipari és gazdasági berendezés.

10. (A házasságon kívüli született gyermekek jogvédelme apasági keresetek, hivatásos gyámság.)

Hurokra került tolvaj.

Megkerültek Papós sertései.

-- Lapunk tudósítójától --

Makó, szept. 28.

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy Papós Antal gazdálkodótól a Rákosi-utmenti tanyáról ismeretlen tettes éjnek idején 14 darab sertést lopott el, melyek között 6 darab már felhízásra igen értékes disznó volt.

Azt is megirtuk, hogy Papós Antal mindjárt sertéseinek ellopása után megjelent a rendőrkapitányi hivatalban és feljelentést tett az ismeretlen tettes ellen, mire a rendőrség nyomban megkezdte a legerélyesebb nyomozást.

Kezdetben több ember állott gyanu alatt, de legerősebben nehezedett ez a gyanu Szabó Péterre, ki a nyáron, mint részes volt Papós Antal Rákosi-utmenti tanyáján alkalmazva. Ezek szerint tehát nagyon ismerős volt a Papós Antal tanyáján.

A rendőrség a különféle oldalról megerősített gyanuok alapján figyelemmel kísérte Szabó Pétert és azt tapasztalta, hogy ez minden reggel elhagyja lakását és anyósának, ézv. Kis Istvánné házába megy. Később azt is megtudta a rendőrség, hogy Kis Istvánné udvarán több sertés van, ami azelőtt egyáltalán nem volt, ezért letartóztatták Szabót és vallatni kezdék. Kezdetben mindent tagadott. Azt állította nevezetesen, hogy ő azért jár most anyósá-

nak a lakására, mert a felesége ott gyermekágyat fekszik.

A tagadással és hazudozással azonban nem sokra ment Szabó Péter. A keresztkérdések zavarba hozták és megtörve elmondotta, hogy e hó 17-én este 9 óra tájban megjelent Papós Antal tanyáján, hol a kutya, mely őt jól ismerte, nem ugatott. Egy ideig mondja a tolvaj -- várt, míg a tanyán mindenki lefeküdt.

A sertések óljának ajtaja a tanya ablakával és ajtajával ellentétes irányban volt, ami igen megkönnyítette a tolvaj munkáját, mert ezen az ólajtón át még nappal is kilyhetett volna hajtani a sertéseket, hogy azt a tanyából senki észre nem vette volna.

A tolvaj tehát egész biztonságban hajtotta ki a sertéseket a Rákosi-utra. Állítása szerint hajnali három órakor ért a városba és a sertéseket behajtotta anyósának udvarára.

Mint hogy azonban Szabó Péternek kukoricája sem volt a sertések számára, azt is úgy lopkodta össze a járandói kukoricaföldekről. Most aztán megindult az eljárás a tolvaj ellen, kit hónap kísérnek át a szegedi kir. ügyészséghez.

A tanyai magyar feje.

A lötyögős koponya.

-- szeptember 28.

Mulatságos jelenet történt egyik nap egy orvosnál. Belép egy busz arcu tanyai ember és így szól:

Nagy bajom van. Panaszoltam már más orvosnak is, de kinevetett. Azt mondta, bolond vagyok.

-- Hát mi baja van?

-- Akár hiszi doktor ur, akár nem, mintha valami lötyögne a fejemben...

Az orvos gondosan körültapogatta az ember fejét és alapos szemle után kijelentette, hogy kutya baja sincs a fejének.

-- Annyira egészséges, hogy hazamehet és be is rughat, ha nincs jobb dolga.

-- Pedig mégis lötyög a fejem, -- mondta a tanyai ember, -- még ha százszor is mondják az orvosok, hogy semmi bajom.

-- Mindig lötyög? -- kérdezte az orvos.

-- Nem éppen mindig, de leginkább akkor, ha a kalapot a fejemre teszem.

Az orvos a kezébe vette a tanyai ember kalapját, amely kissé viseltes volt már, elkezdte tapogatni, aztán hirtelen feltépte a kalap bélést.

-- Mit csinál? kérdezte a tanyai ember félhábordva.

Az orvos nem válaszolt, hanem benyit a bélés alá és kivett onnan egy kavicsot.

Az lötyögőt hónapokon keresztül a szegény ember feje fölött.

Iskolai könyvek bekötését

a legerősebb angol vázon kötésben a legolcsóbb árban készíti

Bodor Sándor

könyvkötő.

A Zsidó iskola mellett. Ugyanott egy fiú fizetéssel TANONCNAK -- felvétetik. --

A renitens baka.

Katonai affér Budapesten.

Budapest, szept. 28.

Nagy botrány volt tegnap este félnyolc óra felé Budapesten a Fürdő utcában. Három baka haladt összefogozva a Vácikörut felé. A járásuk vonala nem volt egyenes, a jókedvük hangos dalban is kifejezésre kívánczolt. Az Erzsébet-tér sarkán szembejött vele Haidekker, a 10 huszárezred főhadnagya. A bakák szembenéztek a főhadnaggyal és szalutálás nélkül tovább haladtak. Haidekker főhadnagy rájuk kiáltott és kérdőre vonta őket, miért nem adták meg neki a köteles tiszteletet. A katonák feleselni kezdtek, a hangos zajra lassankint stürü kört vont köréjük a járőkelők tömege. A főhadnagy végre felszólította a bakákat, hogy adják át neki bajonettjüket. A renitenskedők közül kettő azonnal lecsatolta fegyverét, a harmadik továbbra is megtagadta az engedelmisséget.

-- Az én bajonettemet nem kapja meg a főhadnagy ur! kiáltotta.

-- Még egyszer felszólítom, adja át a fegyverét! szólt a főhadnagy.

-- Nem adom!

A főhadnagy parancsára most a renitenskedő katonai bajtársai és egy bosnyák zenekar két arra járó tagja rávetették magukat az engedetlen bakára és letépték oldaláról a fegyverét. A főhadnagy azonnal telefonáltott az őrségért és tapintatos intézkedésére az egész csoport egy fürdő utcai egyenruhakereskedésbe vonult az időközben százakra gyűlt közönség kíváncsiságára elől.

SZÍNHÁZ

-- Kuruzsló. Földes Imre társadalmi színművésznek alap gondolata helyes, az életből kapott. Tendenciája világos: a társadalom többsége a formát tekinti, a lényegre semmit sem ad. A nagy érdemeket hacsak teheti lebecsüli, kicsi hibákért akasztani képes. Hálára senki nem számíthat. A kit a törvény még ma imádott, térdre borult előtte, azt holnap megkövezi, mert vétett a konvenció ellen, mert derekabb, tartalmasabb, egyénibb, mint a szürkék, a verebek s ezért csiripolnak a verebek, lebecsülvén a nemest, a jót, ha egyet hibázik. Az átlag gondolkozást azonban ezek a tendenciózus szindarabok sem fogják megváltoztatni.

Publikum szépen volt. Maga az előadás némely részeiben vontatott, döcögős. Több főszereplő mintha beszélni nem tudna. Akadozik. Vét. Szerepet nem jól tud. A főszerepben Bakó Lajos játszott. Nagy szerep. Az ő erejét felülmúlja, de törekvését méltányolta a közönség. Epilód szerepében Madas és Szentes jeleskedett. Balogh jó riporter volt. Margittay mai szerepében jól játszott. Tompa Irma az egész harmadik felvonást végig nevetgelte. A publikum nagy részénél ez visszatetszést keltett, mert nem szereti senki ha lebecsülik.

Malom megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni hogy a mai napon az aradi-utcában a legnagyobb igényeknek megfelelő berendezéssel vámmörli

malmomat

megnyitottam, melyhez mindenkit tisztelettel meghívok.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok. Kérem a n. é. közönség b. pártfogását és vagyok teljes tisztelettel:

Soós János.

Módszeres

tornatanítás.

Népiskolai tornagyakorlatok 40 leckéken kidolgozták: Horváth Illés és Jubász György makói tornatanítók. Ára 80 fillér, kapható

Gaál László

könyvkereskedőnél.

Kiadó ház.

A Kálvária és Barcsal utca sarkain 3 utcai padolt szoba, konyha és éles kamra melléképületekkel együtt folyó évi november 1-től használatba több évre

KIADÓ.

Ertekezhetni lehet: --

Szilágyi Bálint

oo oo tulajdonossal. oo oo

Lapkihrodók felvétetnek a

MAKÓI
Független Ujság
kiadóhivatalában.

Makótól mintegy másfélórányira 70 kat. hold prima szántóföldem -- mely hagyomány és here alá is kiválóan alkalmas -- öt holdas vagy nagyobb parcellákban egy, hat, vagy tízevre tetszés szerint szabad kiadó. gazdálkodásra

Pintér Miklós
kath. kántor.

Sok pénzt takarít meg

ha hirdetéseit

kizárólag a

MAKÓI

„Független Ujság”-

ban közli.

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály magnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**
 talál a **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, kocsis és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormentesítő **olaj.**
 Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.
 Terpentin, benzin, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettésű **meszelők, kefék, ecsetek** — **—** dus választékban.

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle**

„Harmat” **krémet**

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztálanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos, ifju arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó bájt kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 színben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: **egyedül** a készítőnél **Lukács Ferenc** „Mégváltó” gyógyszertárban, **Aradi-u.** **Telefon szám 59**

Fegyverjavító műhely Makó
 0000 Szent-István tér. 0000

Műhelyemben gyárilag végzet fegyverek javítását és átalakítását, fegyvercsövek barnítását vagy feketítését; új fegyveragyakat. Bármily javítások pontosan lesznek műhelyemben elkészítve.

Ugyanott ügyes fiuk TANONCUL felvétetnek. Tisztelettel:

Halász Károly
 fegyverműves.

Egy jóforgalmú cserép és tégláégetőtelep közvetlen a vasuti állomás mellett más vállalat miatt **eladó.**

0000 Értekezni lehet: 0000
Dénes Sándor
 tulajdonossal Református Községi vácsházán. 0000

Eladó szőlőföld

a Szugolyban a Körösi-féle földből 1 drb egy napos és 1 drb másfél napos szőlőföld **eladó** örök áron szabadkézből

Értekezni lehet a tulajdonosnál

Kubala József.

Arany János utca 81 sz. alatt.

Eladó házak.

A Hold-utca 15. és 17. számok alatti két elkülönített udvarral és kerttel bíró házak **kedvező feltételek mellett szabadkézből eladók.** Tudakozódni lehet ugyanott 15. sz. a. lakó tulajdonosnál.

Eladó lámpa.

Villany berendezés miatt igen jutányos áron **ELADÓ** egy kilenc karú teljesen új lámpa, hol, megmondja a kiadóhivatal.

A Battyáni utcában 2332. számú **HÁZ**, mely áll 4 szoba, konyha, élék kamra és több melléképületi helyiségekkel november hó elsejétől hosszabb időre is **haszonbérbe kiadó.**

0000 000 000 Értekezhetni 000 000 0000

Apjuk József

00 tulajdonossal aradi-utca 2095. számú házban. 00

Földeladás.

A rákosi tanyákszéli iskola szomszédságában **5 köblös szántó földem** a rajta levő épületekkel együtt nagy holdanként is örök áron, **ELADÓ.** szabadkézből

0 Értekezni lehet **Patkós Mihály** házában 0
K. Kiss Sándor
 — — tulajdonossal Fekete utca. — —

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Vásárhelyi-u. 23. sz. alatt **Nemes Lajos** Kovácsmester ur házában egy ujjonnan berendezett

kádár üzletet nyitottam.

Elvállalok új hordók, fürdő- és káposztáskádák, túrós- és vízesedézsák készítését minden nagyságban, elsőrendű tölgyfából. — Ugyasintén azok javítását felelősség mellett eszközölöm, jutányos áráért. 000 000 000

Kész munkákat raktaron tartok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Szendrei István kádár-mester.
 — — Vásárhelyi-utca 23.

— — Ugyanott egy fiu TANULÓNAK felvétetik. — —

Pontos kiszolgálás!

Női divat áruház megnyitás!

Október hó 1-én nyílik meg

Király Lajos

női divat áruháza a „Korona szálloda” átellenében.

— — — Rotter Gyula mellett. — — —

Hol olcsó árban lehet beszerezni a legdivatosabb **női kabátokat.** Nagy raktár fehérművekben: **női ingek, háló kabátok, női nadrágok, Clot, lüszter, schiffon aísók és kötények, Csecsemő és intézeti leány kelengyék.**

— — Szörnye gallérok és muffok. — —

Nagy választék divatos szabású blúzok és angol ajakból.

Pontos kiszolgálás!